

Ministerieel besluit tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen Villa Carlo met tuin in Antwerpen (Ekeren)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de sociaal-culturele waarde als monument:

Villa Carlo met tuin, gelegen in

Antwerpen (Ekeren), Fortuinstraat 15-17

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 35ste afdeling, sectie F, perceelnummers 142C7 en 142F7

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Villa Carlo werd in 1908 gebouwd als buitenverblijf voor de familie Kerckx in de nieuwe tuinwijk Sint-Mariaburg in Ekeren. Daarmee is Villa Carlo een representatieve en gaaf bewaarde getuige van de tuinwijkgedachte zoals die zich vóór de Eerste Wereldoorlog voordeed in België. Villa Carlo refereert als eind-19de-eeuwse tuinwijkvilla met belangrijke historische erfgoedwaarde aan de beginfase waarin het heide- en bosgebied in Ekeren maatschappelijk van belang werd als exclusief kader voor vakantieverblijf en recreatie in de rand rond Antwerpen. Villa Carlo illustreert dat ook gewaardeerde kunstenaars zoals beeldhouwer Jan Baptist Kerckx en zijn schoonzonen architect John Van Beurden en kunstschilder Gerard Alfons Van Beurden, Sint-Mariaburg als locatie voor hun buitenverblijf kozen.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Villa Carlo is een representatief voorbeeld van de interpretatie van de tuinwijkarchitectuur in België voor de Eerste Wereldoorlog. De cottagestijl was in de 'cité-jardins' en in de suburbane villawijken de meest populaire stijl, en de meest vernieuwende, moderne stijl in de toenmalige villabouw. Het ontwerp dat John Van Beurden in 1908 tekende in opdracht van de familie Kerckx, is een kwalitatief en authentiek voorbeeld van de cottagestijl.

Villa Carlo is belangrijk binnen het oeuvre van architect John Van Beurden, aangezien hij de woning ontwierp als vakantieverblijf voor zijn eigen gezin en dat van zijn broer en schoonzus. De detaillering, het materiaalgebruik en de afwerking van exterieur- en interieurelementen getuigen van grote kwaliteit en vertalen de moderne architectuurijsdealen die in de Belle Epoque leefden en gebaseerd zijn op de uit Engeland geïmporteerde cottagestijl.

Villa Carlo is gebouwd op een perceel dat aansluit op de tuin van een villa die Van Beurden vormgaf voor zijn schoonvader, beeldhouwer Jan Baptist Kerckx. De stijleenheid van de twee buitenverblijven van deze kunstenaarsfamilie, versterkt het architecturale concept van beide villa's. De afgebakende, grote siertuinen van Villa Carlo waren oorspronkelijk één geheel en zijn inherent aan het architecturale concept van de cottagevilla. Ze maken onlosmakelijk deel uit van de villasite. De siertuin met bomen, heesters en grasperken, met aanleg in landschappelijke stijl, sluit aan bij het toenmalige bebost karakter van de ruimere omgeving.

Sociaal-culturele waarde:

De rijkelijk gedetailleerde Villa Carlo, omgeven door een grote siertuin, vormt een opmerkelijke illustratie van de woon- en leefcultuur van de gegoede burgers in de Belle Epoque, die hun vakanties doorbrachten in de groene, gezonde gebieden buiten de stad.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

19 DEC. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS